

**Bu bir MMO
yayıdır**

MMO bu yayındaki ifadelerden, fikirlerden, toplantıda çıkan sonuçlardan, teknik bilgi ve basım hatalarından sorumlu değildir.

YAPI MALZEMELERİ YÖNETMELİĞİNİN BACA SİSTEMLERİ ÜZERİNE GETİRDİĞİ ZORUNLULUKLAR

HAKAN GÜR
MARMARA TEKNİK

YAPI MALZEMELERİ YÖNETMELİĞİNİN BACA SİSTEMLERİ ÜZERİNE GETİRDİĞİ ZORUNLULUKLAR

Hakan GÜR

ÖZET

Bu çalışmada, konut ve benzeri yapılarda kullanılmakta olan baca sistemlerinin Ülkemizde 1 Temmuz 2013 tarihi itibarıyla uygulamaya girmiş olan Yapı Malzemeleri Yönetmeliğinin* “Bacalarda” temel gerekleri ve temel karakteristikleri, performans beyanı ve CE işaretlemesi, imalatçı, ithalatçı, dağıtıcı ve/veya yetkili temsilci yükümlülükleri, uyumlaştırılmış** teknik şartnameler, basitleştirilmiş prosedürler ve piyasa gözetim ve denetime ilişkin zorunlu uygulama hususlarını içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Baca sistemi, Yapı malzemeleri, Performans beyanı, İmalatçı, İthalatçı, Dağıtıcı.

ABSTRACT

The construction material regulations has been prepared parallelly to the 305/2011/AB construction material rules of European commission. For the European union, this regulation is obligated. In our country it has entered to the application in 01.06.2013. The “Chimney” part of the regulation includes the obligated application matters such as technical specifications, simplified procedure and market surveillance and supervision for producers, importers, distributor and authorized agents.

Key Words: Chimney System, Construction products, Declaration of Performance, importers, distributor, authorized agent.

1. GİRİŞ

Yapı malzemeleri yönetmeliği, Avrupa komisyonunun 305/2011/AB Yapı Malzemeleri Tüzüğüne paralel olarak hazırlanmıştır. Birlik tarafından uygulanması zorunlu tüzük statüsündedir.[1]

Baca sistemi, yakıcı cihaz ile birlikte uyum içinde çalışması gereken tamamlayıcı sistem elemanıdır. Yakıcı cihaz verimliliğine doğrudan etki eden baca sisteminin performansının yayınlanması hususu yapı malzemeleri yönetmeliğinde açıklanmıştır.

Yapı malzemeleri yönetmeliği tek başına baca sistemleri için belirleyici kurallara sahip değildir. Uyumlaştırılmış standartlar ürüne ait performans kurallarını [2].

Baca sistemleri için genel kuralları, temel performans ölçütlerini ve sınır değerleri[3] kapsamaktadır.

Enerji tasarrufu ve çevre koruma ihtiyaçlarına cevap vermek için son yıllarda ısıtma cihazlarında görülen ilerlemeye paralel olarak baca sistemlerinde de teknik bir gelişme görülmüştür. Bu yüzden bacalarla ilgili*** ilave kurallar gerekmiştir.[3]

Baca sistemleri aşağıdaki performans özelliklerine göre sınıflandırılmaktadır: [3]

- Sıcaklık
- Basınç
- Yoğuşma direnci
- Korozyon direnci
- Kurum tutuşmasına dayanıklılık ve yanıcı maddelere uzaklık

*Yapı malzemeleri yönetmeliği, 09.03.2011 tarihinde Avrupa birliği üye ülkelerinde uyumlaştırma yapılmadan doğrudan zorunlu olarak uygulamaya girmiştir. Bacalar ürün grubu, 95/467/EC Komisyon Karar Numarası altında gruplandırılmıştır.

**Hormonize standartlar.

***Örnek; pozitif basınç altında çalışma, yoğuşma ürünü oluşumuyla çalışmak.

İlave olarak baca sistemi imalatçısı aşağıdaki özellikler hakkında bilgi vermelidir: [3]

Isıl direnç

Akış direnci

Yangına dakika olarak dayanıklılık, dıştan dışa,

Donma çözülme direnci.

2. PERFORMANS BEYANI

İmalâtçı, imal ettiği baca sisteminin beyan edilen performansa uygun olduğuna ilişkin sorumluluğunu performans beyanı düzenleyerek üstlenir. Aksi yönde bilgi ve belgeler bulunmadığı müddetçe, imalâtçı tarafından düzenlenen performans beyanının doğru ve güvenilir olduğu kabul edilir.

Performans beyanı, ürüne ait uyumlaştırılmış standart ve Avrupa Teknik Değerlendirmesi(Teknik Onay) olması durumunda düzenlenmesi mecburidir.

3. PERFORMANS BEYANININ İÇERİĞİ

Performans beyanı, baca sisteminin uyumlaştırılmış teknik şartnameye uygun olarak, temel karakteristikleri ile ilgili performansını ifade eder.

4. PERFORMANS BEYANININ DETAYLARI

a) Performans beyanının düzenlendiği ürün tipine ilişkin referansı,

b) Baca sisteminin performans değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanmasına ilişkin, Bacalar için;

Performansın değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanması Sistem 2+ :

Baca sistemine ilişkin temel karakteristiklerin performans beyanı imalatçı tarafından aşağıdaki öğelere dayandırılır:

(a) İmalatçı aşağıda ifade edilenleri yerine getirir;

- (i) Malzemenin testine*, hesaplamalara, tablo halinde verilen değerlere veya açıklayıcı belgelere dayanarak yapı malzemesinin performansının değerlendirilmesi,
(ii) Fabrika üretim kontrolü;
(iii) Önceden hazırlanmış test planına göre imalatçı tarafından üretim tesisinden alınan numunelerin ilave testleri**.

*Numune alma dahil

**Boyut ve toleranslar, performans kuralları ve dayanıklılık

(b) Fabrika üretim kontrolü belgelendirmesi yapan onaylanmış kuruluş aşağıda ifade edilen değerlendirmelere ve doğrulamalara dayanarak fabrika üretim kontrolü uygunluk belgesini verilmesine, kısıtlanmasına, askıya alınmasına veya iptaline karar verir:

(i) Fabrika üretim kontrolünün ve üretim tesisinin başlangıç denetimi

(ii) Fabrika üretim kontrolünün sürekli gözetimi, ölçümü ve değerlendirilmesi

c) Her bir temel karakteristiğın değerlendirilmesi için kullanılmış olan uyumlaştırılmış standardın veya Avrupa Teknik Değerlendirmesinin referans numarası ve yayım tarihini,

ç) Özel teknik belgenin kullanılması hâlinde, bu belgenin referans numarasını ve imalatçının ürününün uyduğunu beyan ettiği gerekleri,

d) Baca sisteminin tâbi olduğu yürürlükteki uyumlaştırılmış teknik şartnameye göre belirtilen kullanım amacını veya amaçlarını,

e) Beyan edilen kullanım amacı veya amaçlarına karşılık gelen uyumlaştırılmış teknik şartnamede yer alan temel karakteristiklerin listesini,

f) Baca sisteminin beyan edilen kullanım amacı veya amaçlarına ilişkin en az bir temel karakteristiğının performansı,

g) Baca sistemi temel karakteristiklerine ilişkin olarak, gerekiyorsa hesaplamaya dayalı, seviye veya sınıf ve yahut bir tanım olarak performansını,

ğ) İmalatçı tarafından ürünün piyasada bulundurulması hedeflenen ülkenin o ürünün kullanım amacı veya amaçları ile ilgili mevcut mevzuatı da dikkate alınarak, Baca sisteminin kullanım amacına veya amaçlarına ilişkin temel karakteristiklerinin performansını,

h) Listelenmiş temel karakteristikler arasından beyan edilmemiş performans için NPD* harflerini,

ı) Baca sistemi ile ilgili Avrupa Teknik Değerlendirmesi düzenlenmiş ise, yapı malzemesinin ilgili Avrupa Teknik Değerlendirmesinde yer alan temel karakteristiklerine ilişkin sınıflar veya seviyeler ya da bir tanımda ifade edilen performansını, içerir.

(3) Performans beyanı, aşağıdaki örnek formata göre düzenlenir.

*No Performance Determined– Performans Belirlenmemiştir.

“Performans Beyanı”

No:.....

“Performans beyanı”, referans numarası ürün tipi-kimlik kodudur.

(1) Baca sisteminin tip, parti veya seri numarası ya da tanımlanmasını sağlayacak diğer unsurlar

(2) Baca sisteminin ilgili uyumlaştırılmış teknik şartnamesine göre imalatçı tarafından öngörülen kullanım amacı veya amaçları:

(3) İmalatçının adı, tescilli ticarî unvanı veya tescilli markası ile adresi

(4) Mevcut ise, yetkili temsilcinin adı ve adresi

(5) Baca sisteminin performansının değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanması sistem veya sistemleri:

(i) Performansın değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanması sistemlerinden Sistem 2+ (Bacalar için) beyanı

(6)

a-) Uyumlaştırılmış bir standart kapsamında olan bir Baca sistemine ilişkin performans beyanında:

(1) Onaylanmış kuruluşun adı ve kimlik numarası,

(2) Uyumlaştırılmış standardın referans numarası ve yayım tarihi,

b-) Hakkında düzenlenmiş bir Avrupa Teknik Değerlendirmesi olan bir Baca sistemine ilişkin performans beyanında:

1. Avrupa Değerlendirme Dokümanının numarası ve yayım tarihi,
2. Avrupa Teknik Değerlendirmesinin numarası ve yayım tarihi,
3. Teknik Değerlendirme Kuruluşunun adı,
4. Onaylanmış kuruluşların kimlik numarası.

(7) Performans beyanında aşağıdakiler belirtilir:

- 1- Kullanım amacı/amaçları için uyumlaştırılmış teknik şartnamelerde belirlenen temel karakteristiklerin listesi.
- 2- Her bir temel karakteristik için, ilgili temel karakteristikle ilgili seviye, sınıf veya bir tanım şeklinde ifade edilen performans veya performans beyan edilmeyecekse NPD harfleri kullanılır.
- 3- Performans açık ve net bir şekilde beyan edilir(son kullanıcının anlayabileceği şekilde).

(8) Teknik Belge veya Özel Teknik Belge kullanıldıysa(Basitleştirilmiş hususlar):

Böyle bir durumda, bu bölümde performans beyanı aşağıdakileri içerir:

- (a) Özel be/ya Uygun Teknik Belgenin referans numarası
- (b) Yapı malzemesinin uyduğu gereklilikler.

Yukarıda tanımlanan yapı malzemesi beyan edilen performans/ lar grubuna sahiptir. Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) uyarınca hazırlanan bu performans beyanı sadece yukarıda tanımlanan imalatçının sorumluluğu altında yayımlanır.

İmalatçı adına imzalayan:

[İsim]

[Düzenlenen yer]

[İmza]

[Düzenlenme tarihi]

*İthalatçı veya dağıtıcı, herhangi bir Baca sistemini piyasaya kendi ismi veya ticarî markası ile arz ettiğinde veya piyasaya hâlihazırda arz edilmiş bir Baca sisteminin performans beyanına uygunluğunu etkileyecek olan bir değişiklik yaptığında, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamında imalatçı olarak değerlendirilir ve aynı yükümlülüklerle tabi olur.

5. PERFORMANS BEYANININ TEMİNİ

Piyasada bulunan/arz edilen her baca sisteminin performans beyanının elektronik veya yazılı olarak bir kopyası bulunur. Ancak, tek parti halindeki aynı malzemenin bir kullanıcıya tedarik edilmesi hâlinde, o parti malzeme ile birlikte tek bir nüshalık performans beyanı elektronik veya yazılı olarak verilebilir. Performans beyanı Türkçe düzenlenir ve talep etmesi hâlinde, performans beyanının yazılı bir kopyası son kullanıcıya da verilir.

6. CE İŞARETİNİN KULLANIMI VE GENEL HÜKÜMLER

Baca sistemine CE işaretleme konulabilmesi için performans beyanı düzenlenmesi zorunludur; imalatçı tarafından performans beyanı düzenlenmemiş ise ürüne CE işareti konulamaz. İmalatçı, CE işaretini iliştiirmekle veya iliştilmesini sağlamakla ürünün beyan edilen performansına ve aynı zamanda Yönetmelik ve işaretlemeyle ilişkin Avrupa Birliği mevzuatını uyumlaştıran ulusal mevzuata uygunluğunun sorumluluğunu üstlenmiş olur.

CE işaretinin aranmayacağına dair herhangi bir hüküm getirilemez.

CE işareti taşıyan baca sisteminin, kullanım amacı için beyan edilen performans değerleri, bu kullanım amacı için istenen ulusal gerekleri karşıladığı ve mevzuata aykırılık teşkil etmediği müddetçe piyasada bulunması veya kullanılması engellenemez veya yasaklanamaz.

CE işareti taşıyan herhangi bir baca sistemi; beyan edilen performans değerleri kullanım amacı için istenen gerekleri karşıladığı ve mevzuata aykırılık teşkil etmediği müddetçe, kamu kurum ve kuruluşlarının veya kamu iktisadî teşekküllerinin veya kamusal yetkilerle donatılmış ya da tekel konumunda faaliyette bulunan özel ya da kamu teşebbüslerinin koyduğu kurallar ve şartlar gerekçe gösterilerek kullanımı engellenemez.

7. CE İŞARETİNİN İLİŞTİRİLMESİ

CE işareti, baca sistemi ve bileşenlerinin doğrudan üzerine veya etiketine görünür, okunaklı bir şekilde iliştilir. Bazı durumlarda, malzemenin ambalajına veya ekli belgelere iliştilir.

CE işareti; sırası ile

1. İlk kez konulduğu yılın son iki rakamını,
2. İmalâtçının adını ve adresini kolayca tanımlayan işareti,
3. Ürün tipi ve/veya tanımlama kodunu,
4. Performans beyanının referans numarasını,
5. Beyan edilen performansın seviyesini veya sınıfını,
6. Uygulanan uyumlaştırılmış teknik şartname numarasını,
7. Onaylanmış kuruluşun kimlik numarasını ve
8. Uyumlaştırılmış teknik şartnamede yer alan kullanım amacına ilişkin bilgileri ihtiva eder.

CE işareti, Baca sistemi piyasaya arz edilmeden önce iliştilir.*

*Belli bir risk veya kullanımı gösteren başka bir işaret veya piktogram da CE işareti ile birlikte kullanılabilir.

8. İMALATÇININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

- Performans beyanı düzenler,
- CE işaretini iliştilir,
- İmalâtçı, performans değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanması sisteminin gerektirdiği bütün unsurları içeren teknik dosyayı performans beyanının dayanağı olarak düzenler,
- Ürünün Türkçe güvenlik ve kullanım talimatını ürün ile birlikte bulundurur.

9. YETKİLİ TEMSİLCİ

İmalâtçı, adına belirli görevleri yerine getirmek üzere yazılı olarak görevlendirme yapmak ve görevleri yetki belgesinde belirtilmek suretiyle bir yetkili temsilci atayabilir. **Ancak, teknik dosyanın düzenlenmesi tamamen imalatçının görevi olup**, bununla ilgili hususlar yetki belgesinde yer alamaz.

10. İTHALATÇININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

İthalâtçı, sadece Yapı Malzemeleri Yönetmeliği hükümlerine uygun olan baca sistemini piyasaya arz edebilir.

İthalâtçı, ürünü piyasaya arz etmeden önce, performans değişmezliğinin değerlendirilmesinin ve doğrulanmasının imalâtçı tarafından yapılmış olduğunu garanti etmek zorundadır.* Ürün üzerinde, ambalajında veya beraberindeki dokümanlarda ismini, tescilli ticarî unvanını veya tescilli ticarî markasını ve iletişim bilgilerini belirtir.

Ürünün Türkçe güvenlik ve kullanım talimatını ürün ile birlikte bulundurur.

11. DAĞITICININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Dağıtıcı, baca sistemini piyasaya arz ederken-bulundururken Yapı Malzemeleri Yönetmeliğindeki hükümlerine uymak zorundadır.

Baca sistemini piyasada bulundurmadan önce, ürünün CE işareti taşımamasını, gerekli belgelerin ürüne eşlik etmesini, güvenlik ve kullanım talimatlarının Türkçe olarak bulunmasını temin eder. İlâveten, belirtilen gereklerin tümüne uyduğunu garanti eder. Baca sisteminin, beyan edilen performansa veya Yapı Malzemeleri Yönetmeliğinin diğer hükümlerine uygun olmadığını değerlendirmesi veya buna ilişkin bir gerekçenin olması hâlinde, yapı malzemesini, performans beyanına uygun ve Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamındaki diğer gereklerle uyumlu oluncaya veya performans beyanı düzeltilinceye kadar piyasada bulunduramaz.

12. İTHALATÇI VE DAĞITICIYA, İMALATÇININ YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN UYGULANDIĞI DURUMLAR

İthalâtçı veya dağıtıcı, herhangi bir baca malzemesini piyasaya kendi ismi veya ticarî markası ile arz ettiğinde veya piyasaya hâlihazırda arz edilmiş bir baca malzemesinin performans beyanına uygunluğunu etkileyecek bir değişiklik yaptığında, imalâtçı olarak değerlendirilir ve aynı yükümlülüklerle tabi olur.

Not: Teknik dosyanın ve performans beyanının imalâtçı tarafından düzenlenmesini sağlar. İthalâtçı, gerektiğinde, malzemenin CE işareti taşımamasını, malzeme ile beraber istenen belgeleri ve imalâtçının temel gereklere uymasını da sağlar, malzemenin beyan edilen performansa veya bu diğer gereklere uygun olmadığını değerlendirmesi veya bu yönde bir kanaate varmak için gerekçesi olması hâlinde, malzemenin performans beyanına uyana kadar ve bu diğer gereklerle uyumlu oluncaya veya performans beyanı düzeltilinceye kadar piyasa arz edemez.

13. UYUMLAŞTIRILMIŞ TEKNİK ŞARTNAMESLER

Uyumlaştırılmış standartlar, Baca sisteminin temel karakteristikler ile ilgili performansının değerlendirilmesinde kullanılan kriter ve metotları ihtiva eder ve malzemelerin kullanım amacına atıfta bulunabilir.

Uyumlaştırılmış standart, Baca sisteminin üretim sürecindeki özel şartlarını göz önüne alan uygun fabrika üretim kontrolünü, performans değişmezliğinin değerlendirilmesi ve doğrulanmasına ilişkin sistemlerin uygulanması için gereken teknik detayları ihtiva eder.

Baca sistemleri ile ilgili bazı güncel standartlar:

TS EN 1443 Bacalar – Genel kurallar

TS EN 1856-1 Bacalar - Metal bacalar için kurallar – Bölüm 1: Hazır baca bileşenleri

TS EN 1856-2 Bacalar - Metal bacalar için kurallar – Bölüm 2: Metal astar ve bağlantı baca boruları

TS EN 1859 Bacalar- Metal Bacalar- Deney Metotları

TS EN 13384-1 Bacalar - Isı ve akışkan dinamiği hesaplama metotları - Bölüm 1: Tek ısıtma tertibatına bağlı bacalar

TS EN 13384-2 Bacalar – Isı ve akışkan dinamiği hesaplama metotları – Bölüm 2: Birden çok ısıtma tertibatına bağlı bacalar

TS EN 13084-1 Bacalar - Isı ve akışkan dinamiği hesaplama metotları - Bölüm 1: Tek ısıtma tertibatına bağlı bacalar

TS EN 1857 Bacalar - Bileşenler - Beton baca astarları

TS EN 13063-1 Bacalar - Kil/seramik duman yolu astarlı sistem bacalar - Bölüm 1: Kurum tutuşmasına direnç için kurallar ve deney metotları

TS EN 13063-2 Bacalar - Kil/seramik duman yolu astarlı sistem bacalar - Bölüm 2: Yaş şartlarda uygulanan kurallar ve deney metotları

TS EN 13069 Bacalar - Kil/seramik dış duvarlı sistem bacalar – Kurallar ve deney metotları

TS EN 14471 Bacalar - Sistem bacalar- Duman yolu plastik astarlı - Kurallar ve deney metotları

TS EN 15287-1 Bacalar - Bacaların tasarımı, montajı ve hizmete alınması - Bölüm 1: Oda ile bütünleşik olmayan ısıtma cihazları için bacalar

TS EN 15287-2 Bacalar - Bacaların tasarımı, montajı ve hizmete alınması - Bölüm 2: Oda ile bütünleşik olan cihazları için bacalar

14.AVRUPA DEĞERLENDİRME ESASI

İmalâtçı tarafından yapılan bir Avrupa Teknik Değerlendirmesi talebini müteakip kısmen veya tamamen bir uyumlaştırılmış standart kapsamında olmayan baca sisteminin,

- Mevcut herhangi bir uyumlaştırılmış standardın kapsamında yer almaması,
- Temel karakteristiklerinin en az biri için uyumlaştırılmış standart kapsamındaki değerlendirme metodunun uygun olmaması,
- Temel karakteristiklerinin en az biri için uyumlaştırılmış standart kapsamında herhangi bir değerlendirme metodunun bulunmaması durumunda, baca sisteminin temel karakteristikleri ile ilgili performansının mevcut uyumlaştırılmış standartlara göre tamamen değerlendirilememesi, sebebiyle, Avrupa Teknik Değerlendirme Kuruluşları Birliği tarafından düzenlenen Avrupa Değerlendirme Esası kullanılır.

15.YAPI İŞLERİ İÇİN TEMEL GEREKLER

Baca sistemi işleri, bir bütün olarak ve bu işlerin ayrı bölümleri içerisinde özellikle işin yaşam döngüsü boyunca insanların sağlığını ve güvenliğini göz önüne alarak kullanım amacına uygun olmalıdır. Baca sistemi, ekonomik açıdan makul bir kullanım süresi için, düzenli bakım yapılma koşulu ile Baca sisteminin temel gereklerini karşılamalıdır.

TEMEL GEREKLERİN FARKLARI	
CPD	CPR
Mekanik dayanım ve stabilite	Mekanik dayanım ve stabilite
Yangın durumunda emniyet	Yangın durumunda emniyet
Hijyen,sağlık ve çevre	Hijyen,sağlık ve çevre
Kullanım emniyeti	Kullanımda erişebilirlik ve güvenlik
Gürültüye karşı koruma	Gürültüye karşı koruma
Enerjiden tasarruf ve ısı muhafazası	Enerjiden tasarruf ve ısı muhafazası
	Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımı

(1) MEKANİK DAYANIM VE STABİLİTE

Baca sistemi, yapım ve kullanım sırasında maruz kalacakları yüklerden dolayı aşağıdaki durumlara yol açmayacak şekilde tasarlanıp, yapılmalıdır.

- Yapılan işin tamamı veya bir kısmı göçmemelidir.
- Kabul edilemeyecek boyutta büyük deformasyonlar oluşmamalıdır.
- Taşıyıcı sistemde önemli boyutta deformasyon oluşması sonucunda yapı işinin diğer kısımlarında veya teçhizat ya da tesis edilen baca sisteminde hasar meydana gelmemelidir.
- Sebebini oluşturan olayın boyutlarına oranla çok büyük hasarlar meydana gelmemelidir.

(2) YANGIN DURUMUNDA EMNİYET

Yangın çıkması durumunda aşağıdakileri sağlayacak şekilde tasarlanmalı ve inşa edilmelidir:

- İnşa edilen baca sisteminin yük taşıma kapasitesi, öngörülmüş olan belirli bir süre boyunca azalmamalıdır.
- Yapı işleri içinde yangın ve dumanın oluşması ve yayılması sınırlı olmalıdır.
- Yangının etraftaki yapı işlerine yayılması sınırlı olmalıdır.
- Yapı sakinlerinin binayı emniyetli bir şekilde terk edebilmesi veya başka yollarla kurtarılabilmesi sağlanmalıdır.
- Kurtarma ekiplerinin emniyeti göz önüne alınmalıdır.

(3) HİJYEN, SAĞLIK VE ÇEVRE

Baca sistemi, özellikle aşağıda belirtilen nedenlerden dolayı, yaşam döngüsü boyunca yapımı sırasında çalışan işçilerin, ikamet eden sakinlerin veya çevresindekilerin hijyen veya sağlığını ve güvenliğini tehdit etmeyecek ve tüm yaşam döngüsü ve sonrasında yapımı, kullanımı, yıkımı süresince iklime ve çevre kalitesine önemli derecede etkisi olmayacak şekilde aşağıdaki gibi tasarlanmalı ve yapılmalıdır:

- Zehirli gaz salımı olmamalıdır.
- İç ortama veya dış havaya tehlikeli parçacık, uçucu organik bileşikler, sera gazları ve tehlikeli madde salınımı olmamalıdır.
- Tehlikeli radyasyon yaymamalıdır.
- Yer altı sularına, deniz sularına, yeryüzü sularına ve toprağa tehlikeli maddeler sızmamalıdır.
- İçme sularına tehlikeli maddeler veya içme suyu üzerinde başka olumsuz etkisi olan maddeler sızmamalıdır.
- Atık su boşaltmada ve baca gazlarının salınımı ya da katı veya sıvı atıkların bertarafında hata olmamalıdır.
- Yapı işlerinin bazı kısımlarında veya iç mahallerin yüzeylerinde rutubet oluşmamalıdır.

(4) KULLANIMDA ERİŞİLEBİLİRLİK VE GÜVENLİK

Baca sistemi, kullanma veya çalışma sırasında kayma, düşme, çarpma, yanma, elektrik çarpması ve patlama sonucu yaralanma ve hırsızlık gibi kabul edilebilir düzeyde olmayan kaza ve hasar risklerine meydan vermeyecek şekilde tasarlanıp, yapılmalıdır.

(5) GÜRÜLTÜYE KARŞI KORUMA

Baca sistemi, gürültünün binada bulunanların ve çevresindeki insanların sağlığını tehdit etmeyecek, onların yeterli koşullarda uyuma, dinlenme ve çalışmalarına izin verecek şekilde tasarlanıp, yapılmalıdır.

(6) ENERJİDEN TASARRUF VE ISI MUHAFAZASI

Baca sistemi, yerel iklim koşulları ve ikamet şartları dikkate alınarak daha az enerji kullanımı gerektirecek şekilde tasarlanıp, yapılmalıdır. Ayrıca baca sisteminin yapımı ve sökümü sırasında mümkün olduğunca az enerji kullanılmak suretiyle enerji verimliliği sağlanmalıdır.

(7) DOĞAL KAYNAKLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIMI

Baca sistemi, doğal kaynakların kullanımının sürdürülebilirliği ve aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak tasarlanmalı, yapılmalı ve yıkılmalıdır:

- a) Baca sistemi malzemeleri ve bölümleri yıkımdan sonra yeniden kullanılabilir veya geri dönüştürülebilir olmalıdır.
- b) Baca sistemi dayanıklı olmalıdır.
- c) Baca sisteminde çevreye uyumlu ham madde ve ikincil maddeler kullanılmalıdır.

16. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ

Baca sistemlerinin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin yürütülmesinde yetkili kuruluş Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır. Bakanlık bu denetim faaliyetini ve idari yaptırımları taşra teşkilatı olan Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri eliyle gerçekleştirir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, merkez teşkilatı ile de piyasa gözetimi, denetimi ve yaptırım yetkisi de bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

- [1] Yapı malzemeleri yönetmeliği 305/2011/AB 10 Temmuz 2013 Sayı 28703 ve 02 Ekim 2014 Sayı: 29137 revizyonu
- [2] TS EN 1856-1: 2010 Bacalar - Metal bacalar için kurallar – Bölüm 1: Hazır baca bileşenleri
- [3] TS EN 1443: 2006 Bacalar – Genel Kurallar
- [4] Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 02 Ekim 2014 Sayı: 29137

ÖZGEÇMİŞ

Hakan GÜR

1979 yılı İstanbul doğumludur. 12 yıldır baca sektöründe çalışmaktadır. Konut ve benzeri yapılar için prefabrik hazır baca bileşenleri üretim ve montajı, Endüstri tesisleri için kendi kendini taşıyan, konstrüksiyonlu, kısmi taşıyıcılı baca sistemleri tasarımı, projelendirilmesi, üretim ve montaj faaliyetleri konusunda çalışmaktadır. Baca İmalatçıları ve Uygulayıcıları Derneğinde (Bacader), Disiplin Kurulu, Teknik Komisyon üyesiği ayrıca eğitimlik konularında çalışmaktadır.

